P9_TA(2023)0014

Toimittajien tilanne Marokossa ja erityisesti Omar Radin tapaus

Euroopan parlamentin päätöslauselma 19. tammikuuta 2023 toimittajien tilanteesta Marokossa ja erityisesti Omar Radin tapauksesta (2023/2506(RSP))

(2023/C 214/09)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon työjärjestyksen 144 artiklan 5 kohdan ja 132 artiklan 4 kohdan,

A. ottaa huomioon, että Hirak-mielenosoituksista ja valtion korruptioskandaaleista raportoinut riippumaton tutkiva toimittaja Omar Radi on ollut vangittuna heinäkuusta 2020 lähtien ja heinäkuussa 2021 hänet tuomittiin kuuden vuoden vankeuteen tekaistujen vakoilu- ja raiskaussyytteiden perusteella; ottaa huomioon, että muutoksenhakutuomioistuin vahvisti hänen tuomionsa maaliskuussa 2022; toteaa, että asian käsittelyssä rikottiin useita oikeudenmukaisen menettelyn takeita, minkä vuoksi oikeudenkäynti oli olennaisesti epäoikeudenmukainen ja puolueellinen; toteaa, että takeita rikottiin muun muassa pitkittämällä tutkintavankeus vuoden pituiseksi ilman perusteluja, epäämällä pääsy asiaan liittyviin asiakirjoihin ja kieltämällä kahden keskeisen puolustuksen todistajan kuulemisen estämällä heitä saapumasta oikeuteen; ottaa huomioon, että Radi on valittanut ylimpään oikeusasteeseen; ottaa huomioon, että hänelle myönnettiin Toimittajat ilman rajoja -järjestön vuoden 2022 Press Freedom Prize -lehdistönvapauspalkinto;

B. ottaa huomioon, että toimittaja Taoufik Bouachrine on ollut vangittuna helmikuusta 2018 lähtien ja että syyskuussa 2021 muutoksenhakutuomioistuin tuomitsi hänet 15 vuoden vankeuteen seksuaalirikoksista; toteaa, että Soulaimane Raissounin tapauksen käsittelyssä rikottiin merkittävästi oikeudenmukaisen menettelyn takeita ja helmikuussa 2022 hänet tuomittiin epäoikeudenmukaisessa oikeudenkäynnissä viiden vuoden vankeuteen seksuaalirikoksista;

C. ottaa huomioon, että Marokon lehdistönvapaus on heikentynyt jatkuvasti ja että vuoden 2022 lehdistönvapausindeksissä Marokko putosi 135. sijalle; ottaa huomioon, että useisiin toimittajiin kuten Ignacio Cembreroon on kohdistettu digitaalista valvontaa, heitä on uhkailtu ja häiritty oikeustoimin ja heille on määrätty pitkiä vankeustuomioita, kuten Maati Monjibille;

D. ottaa huomioon, että vuonna 2020 Toimittajat ilman rajoja ilmaisi naisiin ja tyttöihin kohdistuvaa väkivaltaa käsittelevälle YK:n erityisraportoijalle huolensa seksuaalista väkivaltaa koskevien syytteiden väärinkäytöstä toimittajien maineen pilaamiseksi, ja toteaa, että myös feministinen järjestö Khmissa ja ihmisoikeusjärjestö Moroccan Association of Human Rights ovat tuominneet tämän huolestuttavan käytännön;

1. kehottaa Marokon viranomaisia kunnioittamaan sananvapautta ja tiedotusvälineiden vapautta sekä takaamaan vangituille toimittajille, erityisesti Omar Radille, Soulaimane Raissounille and Taoufik Bouachrinelle, oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin ja kaikki oikeudenmukaisen menettelyn takeet ja kehottaa lisäksi viranomaisia välittömästi vapauttamaan väliaikaisesti nämä toimittajat sekä lopettamaan kaikkien toimittajien, heidän asianajajiensa ja perheidensä häirinnän; kehottaa viranomaisia noudattamaan kansainvälisiä ihmisoikeusvelvoitteitaan EU:n ja Marokon assosiaatiosopimuksen mukaisesti;

2. tuomitsee jyrkästi sen, että seksuaalista väkivaltaa koskevia syytöksiä on käytetty väärin ja niillä on pyritty estämään toimittajia tekemästä työtään; katsoo, että tällainen väärinkäyttö vaarantaa naisten oikeudet;

3. on syvästi huolissaan väitteistä, joiden mukaan Marokon viranomaiset ovat lahjoneet Euroopan parlamentin jäseniä; kehottaa soveltamaan maan edustajiin samoja toimenpiteitä kuin Qatarin edustajiin; vahvistaa olevansa sitoutunut tutkimaan ja käsittelemään perusteellisesti kaikki korruptiotapaukset, joissa EU:n ulkopuoliset maat ovat yrittäneet ostaa vaikutusvaltaa Euroopan parlamentissa;

4. korostaa, että 15. joulukuuta 2022 antamassaan päätöslauselmassa parlamentti kehotti perustamaan erityisvaliokunnan, jonka tehtävänä on tunnistaa avoimuutta, lahjomattomuutta ja korruptiota koskevien Euroopan parlamentin sääntöjen mahdolliset puutteet ja tehdä uudistusehdotuksia;

5. kehottaa Marokon viranomaisia lopettamaan toimittajien valvonnan, mukaan lukien NSO:n Pegasus-vakoiluohjelmalla, ja säätämään ja panemaan täytäntöön lainsäädäntöä, jolla suojellaan toimittajia; kehottaa jäsenvaltioita lopettamaan valvontateknologian viennin Marokkoon kaksikäyttötuotteita koskevan asetuksen mukaisesti;

6. vaatii vapauttamaan välittömästi ja ehdoitta vuoden 2018 Saharov-palkintoehdokkaan Nasser Zefzafin; kehottaa vapauttamaan kaikki poliittiset vangit; tuomitsee rauhanomaisten mielenosoittajien ja ulkomailla asuvien aktivistien oikeuksien loukkaukset; pitää erittäin valitettavana 43:n Hirak-mielenosoittajan puutteellisia oikeudenkäyntejä ja heidän tuomioitaan sekä heidän kidutustaan vankilassa;

7. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita ottamaan Marokon viranomaisten kanssa jatkossakin esiin vangittujen toimittajien ja mielipidevankien tapaukset ja osallistumaan heidän oikeudenkäynteihinsä; kehottaa EU:ta käyttämään vaikutusvaltaansa pyrkiäkseen Marokon ihmisoikeustilannetta koskeviin konkreettisiin parannuksiin;

8. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman komission varapuheenjohtajalle / unionin ulko- ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille sekä Marokon hallitukselle ja parlamentille.